Wołodymyr S. Wujcyk
Instytut „Ukrzachidprojektrestavracija"
Lwów

ARCHITEKT LWOWSKI FRANCISZEK KSAWERY KULCZYCKI (NA PODSTAWIE BADAŃ ARCHIWALNYCH)[1]

Franciszek Ksawery Kulczycki był jednym z najbardziej aktywnych lwowskich architektów 2. połowy w. XVIII, choć wciąż pozostaje mało znany, a jego twórczość jest opracowana fragmentarycznie. W publikacjach pojawiał się on głównie jako współtwórca cerkwi Wniebowzięcia, należącej do ławry poczajowskiej, obok Gotfryda Hoffmana i Piotra Polejowskiego[2]. Dopiero niedawno związano z nim kilka dalszych realizacji[3].

Działalność Kulczyckiego przypada na czasy, kiedy to budownictwo — podupadłe w rezultacie kryzysu trwającego od pierwszych lat w. XVIII — zaczyna powoli ożywać. Pracował on zarówno we Lwowie, jak i na prowincji, realizując cudze oraz własne projekty. Obracał się w kręgu współczesnych architektów: Piotra Polejowskiego, Klemensa Fesingera, Krzysztofa Muradowicza, Piotra Dionizego Ghibaut, a także mistrzów cechowych, takich jak Józef Dublowski i Antoni Kosiński, który u schyłku życia określany był także jako architekt. Podjęte przeze mnie poszukiwania archiwalne przyniosły odkrycie licznych tekstów źródłowych, które dotyczą osoby Kulczyckiego i dają możliwość znacznego rozszerzenia i dopełnienia informacji dotyczących jego działalności architektonicznej.

Nie znamy dokładnej daty urodzenia Franciszka Kulczyckiego, z dokumentu *Litterae legitimi ortus* z 1 VII 1766, który został przedstawiony w magistracie lwowskim, wiadomo tylko, że urodził się we Lwowie. Rodzice przyszłego architekta — ojciec Andrzej, z zawodu cieśla, i matka Anna — wzięli ślub według obrządku rzymskiego[4]. W r. 1764 Franciszek Kulczycki wstąpił do lwowskiego cechu budowniczych[5], a 7 VI następnego roku — za rekomendacją mistrzów cechu murarskiego, Antoniego Kosińskiego i Antoniego Drymulowskiego — przyjął obywatelstwo miejskie[6], za co wpłacił do kasy miejskiej 24 zł.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/skw1998/0157